

Nr 320.

Av herrar **Brädefors** och **Hagberg** i Luleå, om lönereglering för viss personal inom statsförvaltningen.

I mer än 20 år ha bestämmelserna om statstjänarnas löner betraktats såsom provisoriska och någon reell förbättring av lönerna har icke förekommit under dessa två decennier. Vid flera tillfällen ha statsmakterna givit löften om att företaga en reglering av statstjänarnas löner, men det har stannat vid tomma löften. Då vid 1931 års riksdag ett förslag innebärande vissa tillägg för personalen å de dyraste orterna inför riksdagen framlades och bifölls, anförde dåvarande finansministern bl. a. följande:

»Denna ståndpunkt (nämligen att icke framlägga förslag för riksdagen om lönereglering för de statsanställda) innebär icke att lönefrågans behandling bör uppskjutas på obestämd tid. Arbetet på dessa frågor beredning bör enligt min mening fullföljas, så att förslag i ämnet kan föreläggas riksdagen, så snart prisförhållandena i erforderlig utsträckning stadgat sig och under denna förutsättning såvitt möjligt redan till 1932 års riksdag.» Med de utfästelser, som statsmakterna vid skilda tillfällen gjort, är det icke förvånansvärt att statstjänarna nu anse att inga berättigade skäl föreligga för ytterligare uppskov med en löneförbättring för de i ekonomiskt avseende sämst ställda befattningshavarna.

Konjunkturförhållandena ha under de senaste åren anförts såsom skäl för underlåtenheten att företaga revision av statstjänarlönerna. Därest man anser att detta skäl utgjort det verkliga hindret för att icke tillmötesgå statstjänarnas berättigade krav på lönerevision, så torde detta skäl numera icke kunna åberopas. I stället för att tillmötesgå statstjänarnas berättigade krav har regeringen bl. a. framlagt förslag om betydande lättnader i fråga om förmögenhetsbeskattningen.

Kravet på en löneförbättring för de lägre är synnerligen starkt och framträdande, i all synnerhet som verkstyrelserna genom påtryckning från statsmakterna under de senaste åren företagit omfattande rationaliseringsåtgärder, vilket medfört en avsevärd utökning av arbetsbördan och en formlig hets vid utförandet av arbetsuppgifterna. I anslutning till utvecklingen på samhällets olika områden ställer dessutom verkstyrelsen allt högre krav på de lägre befattningshavarna beträffande utförandet av mera kvalificerat arbete. Svenska Järnvägsmannaförbundet, Statstjänarnas Centralorganisation och Svenska Lokmannaförbundet ha också i dagarna till regeringen ingivit en framställning om revision av statstjänarnas löner. Statens befattningshavare tillhörande de lägre lönegraderna intager obestriddligen en avsevärt sämre löneställning än de grupper befattningshavare och anställda i privat och kommunal tjänst, vars arbetsuppgifter kunna anses vara jämförbara. Stats-

tjänarnas låga löner innebära således en uppenbar orättvisa, som det bör vara statsmakterna angeläget att omedelbart undanröja.

Riksdagen har genom beslut i olika frågor, exempelvis genom hjälp åt jordbruksnäringen i form av statlig prisreglering etc., själv framskapat de höga livsmedelspriserna i landet och därmed medverkat till en avsevärd försämring av de lägre statstjänarnas reallöner, och det ligger ingen överdrift i påståendet, att till dessa statstjänare utgå rena svältlöner. Dessa kräva nu med all rätt rätt kompensation i form av löneförbättringar.

År 1928 tillsattes en lönekommitté, vilken den 21 juli år 1930 avlämnade sitt betänkande (Statens offentliga utredningar 1930: 17). Statsmakterna ha således tidigare företagit utredningar beträffande statstjänarnas löner, varför något behov av ny omfattande utredning med ty åtföljande fördröjande av lönefrågans lösning icke bör ifrågakomma. För vår del anse vi, att det i sagda betänkande av ledamoten herr J. A. Reinwall reservationsvis framförda löneförslaget, som ansluter sig till den av Statstjänarnas Centralorganisation till sagda kommitté framförda löneplan, skulle kunna ligga till grund för beslut vid årets riksdag. Även om sagda förslag icke är helt tillfredsställande, så innebär det dock en förbättring av de nu utgående lönerna.

I anslutning till vad vi här ovan anfört hemställa vi,

att riksdagen måtte besluta en reglering i enlighet med reservanten i 1928 års lönekommitté herr J. A. Reinwalls förslag till löneplan för lönegraderna 1—12 enligt här bilagda löneplan;

att den icke ordinarie personalen erhåller löneförbättring i proportion till vad ovan föreslagits för den ordinarie personalen; samt

att, därest detta ej bifalles, ett provisoriskt lönetillägg för ovannämnda lönegrupper motsvarande skillnaden mellan nu utgående löner och sistnämnda löneförslags måtte utbetalas under budgetåret 1936/1937.

Stockholm i januari 1936.

J. H. Brädefors.

Hilding Hagberg.

Bilaga.

Herr J. A. Reinwalls reservation (Statstjänarnas Centralorganisations förslag till 1928 års lönekommitté).

Löneplan.

Lönegrad			L — ö — n — e — k — l — a — s — s							
N:r	omfattar löneklasserna N:r	N:r	O r t s g r u p p							
			A	B	C	D	E	F	G	H
1	1— 5	1	2,136	2,232	2,328	2,424	2,520	2,616	2,712	2,808
2	2— 6	2	2,280	2,382	2,484	2,586	2,688	2,790	2,892	2,994
3	3— 7	3	2,424	2,532	2,640	2,748	2,856	2,964	3,072	3,180
4	4— 8	4	2,568	2,682	2,796	2,910	3,024	3,138	3,252	3,366
5	5— 9	5	2,712	2,832	2,952	3,072	3,192	3,312	3,432	3,552
6	6—10	6	2,856	2,982	3,108	3,234	3,360	3,486	3,612	3,738
7	7—11	7	3,000	3,132	3,264	3,396	3,528	3,660	3,792	3,924
8	8—12	8	3,144	3,282	3,420	3,558	3,696	3,834	3,972	4,110
9	9—13	9	3,288	3,432	3,576	3,720	3,864	4,008	4,152	4,296
10	10—14	10	3,432	3,582	3,732	3,882	4,032	4,182	4,332	4,482
11	11—15	11	3,576	3,732	3,888	4,044	4,200	4,356	4,512	4,668
12	12—16	12	3,732	3,894	4,056	4,218	4,380	4,542	4,704	4,866
		13	3,912	4,080	4,248	4,416	4,584	4,752	4,920	5,088
		14	4,104	4,278	4,452	4,626	4,800	4,974	5,148	5,322
		15	4,308	4,488	4,668	4,848	5,028	5,208	5,388	5,568
		16	4,524	4,710	4,896	5,082	5,268	5,454	5,640	5,826